

Passar-se de la ratlla i llençar la tovallola

Ambdues expressions provenen dels començaments de la boxa. Quan les baralles no es feien dintre d'un quadrilàter com els d'avui, els marges eren o bé una ratlla amb guix en el sòl o un cercle. No es podien *passar de la ratlla*. També de l'àmbit pugilístic prové l'expressió *llençar la tovallola*. Quan l'entrenador observava que el seu pupil estava rebent un càstig massa fort, llençava una tovallola a l'aire que havia de caure dintre del ring. Aquest acte significava la rendició del seu combatent.

Consultes

*A no ser que

Aquesta expressió no és correcta. S'ha de substituir per les construccions *si no és que* o *excepte si, llevat que, tret que, a menys que, si no és que, fora que...* No dimitiré *si no és que* m'ho demana el president de la Generalitat.

Fulls, pàgines i cares

Sovint confonem els tres termes. El *full* és un tros de paper rectangular; parlem d'un full de DIN A4, per exemple; o també és el que forma part d'un llibre o una llibreta. La *pàgina* és la cara d'un full, el text escrit o imprès en una pàgina. Parlem de la pàgina 1, la 2, etc. Finalment, *cara*, en aquest context, és sinònim de pàgina.

Recepcionar

En dret administratiu és rebre un lliurament, comprovar-lo i registrar-ne l'acceptació. No és sinònim de rebre (TERMCAT).

Pasta adhesiva

Substància adhesiva reutilitzable de consistència semisòlida que s'empra per fixar en una superfície objectes de poc pes, generalment papers. Es coneix amb el nom de la marca, *Blu Tack* (TERMCAT).

Kioto o Kyoto?

Kyoto és el nom de la ciutat japonesa on es va aprovar un tractat internacional que compromet als països que el ratifiquen a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. De vegades veiem escrit el nom de la ciutat amb *i* (Kioto) i de vegades s'escriu amb *y* (Kyoto). Què hem de fer?, ens pregunten des de Medi Ambient de l'Ajuntament.

«El criteri respecte de la toponímia de fora és fer servir únicament aquelles formes que tenen una tradició d'ús significativa en la llengua d'arribada, mentre que quan no hi ha aquest ús consolidat, és preferible fer servir les formes originàries correctes, com en el cas de Kyoto. Aquest criteri segueix la línia marcada pel Grup d'Experts de les Nacions Unides en Noms Geogràfics (GENUNG), que recomana no crear nous topònims estrangers adaptats a la llengua pròpia».

(Oficina d'Assessorament Lingüístic de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans)

Copyleft

Forma d'exploració dels drets d'una obra en què el titular del copyright autoritza l'ús, la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la modificació d'aquesta obra, amb la condició que qualsevol distribució posterior de possibles còpies o modificacions estigui sotmesa a les mateixes condicions de llicència que l'original (TERMCAT).

Femella d'orelles

Femella proveïda d'unes orelles per facilitar-ne l'operació de cargolar i descargolar, com la que es posa en les rodes de les bicicletes. En castellà en diuen *palomilla*.

Rodal

Peça de formes i materials diversos, que es posa sota els vasos per tal de protegir les taules. Sinònim complementari, *sotagot* (TERMCAT).

Molt bones festes de Nadal i que l'any 2009 ens dugui pau, bons acords, salut i felicitat!

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir *acte obstatiu*. La solució era la 2: acte formal que impedeix a algú de dur a terme una acció tot i estar-hi legalment autoritzat. L'encertant va ser Andreu Ollé, del Taller Alborada.

Què vol dir *dia del gos*?

1. L'endemà de la Festa Major.
2. Dia que se celebra l'Any Internacional de Protecció dels Gossos.
3. Data en què una persona ha fet un acte de submissió o seguidisme.
4. Interval entre dos dies de festa que no és pont.

El premi per a la persona que l'encerti és un llibre.

Webs

<http://www.premsa.comarcadigital.cat/> Hemeroteca gratuïta on es poden consultar la majoria dels exemplars de les publicacions que formen part de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, publicats entre l'any 2000 i el 2007, que s'anirà ampliant. S'hi poden cercar continguts per comarca, publicació i periodicitat.

<http://www.gencat.cat/llengua/diverllengua> Joc interactiu en línia de preguntes i respostes, que fa èmfasi en la diversitat de llengües al món i les situacions de pluralitat de les llengües. Està plantejat com un joc en què poden jugar des d'un jugador contra la màquina, fins a tres jugadors competint entre ells.